

**VIỆN HÀN LÂM
KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM
HỌC VIỆN KHOA HỌC XÃ HỘI**

NGUYỄN VIỆT GIANG

**QUẢN TRỊ RỦI RO TẠI QUỸ ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN
TỈNH BẮC NINH**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ QUẢN TRỊ KINH DOANH

HÀ NỘI, 2020

VIỆN HÀN LÂM
KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM
HỌC VIỆN KHOA HỌC XÃ HỘI

NGUYỄN VIỆT GIANG

**QUẢN TRỊ RỦI RO TẠI QUỸ ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN
TỈNH BẮC NINH**

Ngành: Quản trị kinh doanh

Mã số: 9340101

LUẬN ÁN TIẾN SĨ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:

- 1. TS. Nguyễn Phương Bắc**
- 2. TS. Nguyễn Bình Giang**

HÀ NỘI, 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận án “Quản trị rủi ro tại Quỹ Đầu tư Phát triển tỉnh Bắc Ninh” là công trình nghiên cứu của riêng tôi. các số liệu thứ cấp sơ cấp và trích dẫn, tài liệu tham khảo được trình bày trong luận án là trung thực; kết quả nghiên cứu trong luận án chưa từng được công bố.

Hà Nội, tháng 5 năm 2020

Tác giả luận án

Nguyễn Việt Giang

LỜI CẢM ƠN

Trước tiên, tôi bày tỏ lòng biết ơn chân thành đến tiến sĩ Nguyễn Phương Bắc và tiến sĩ Nguyễn Bình Giang đã hướng dẫn và chỉ bảo tận tình cho tôi trong suốt quá trình nghiên cứu, hoàn thành luận án này.

Tôi xin bày tỏ lời cảm ơn tới Khoa Quản trị Doanh nghiệp, Học viện Khoa học xã hội, Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam, cùng các thầy, cô trong trong và ngoài Khoa đã quan tâm tham gia đóng góp ý kiến và giúp tôi trong quá trình nghiên cứu và hoàn thiện công trình này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn các nhà quản lý ở Quỹ Đầu tư Phát triển tỉnh Bắc Ninh, các cán bộ, chuyên viên ở Quỹ, ở sở Tài chính và các cơ quan đối tác cũng như khách hàng của Quỹ đã nhiệt tình tham gia đóng góp ý kiến, cung cấp những tài liệu và những thông tin quý báu giúp tôi thực hiện tốt công trình nghiên cứu này. Sự giúp đỡ và ý kiến của các nhà quản lý, các chuyên gia, các đối tác, khách hàng và đồng nghiệp không chỉ là một trong những yếu tố giúp cho tôi hoàn thành thành công trình mà còn là sự khích lệ về tinh thần và nhiệt huyết hỗ trợ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu của mình.

Và cuối cùng tôi xin cảm ơn gia đình, bạn bè và đồng nghiệp luôn ở bên cạnh động viên và cổ vũ tôi hoàn thành luận án này.

Hà Nội, tháng 5 năm 2020

Tác giả luận án

Nguyễn Việt Giang

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
Chương 1: TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN	7
1.1. Tình hình nghiên cứu trong nước	7
1.2. Tình hình nghiên cứu nước ngoài	11
1.3. Đánh giá các công trình nghiên cứu trong và ngoài nước và khoảng trống nghiên cứu	19
1.3.1. Đánh giá về các công trình nghiên cứu trong và ngoài nước	19
1.3.2. Khoảng trống nghiên cứu	21
1.4. Câu hỏi, giả thuyết nghiên cứu	21
1.4.1. Câu hỏi nghiên cứu	21
1.4.2. Giả thuyết nghiên cứu.....	22
Chương 2: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ KINH NGHIỆM THỰC TIỄN VỀ QUẢN TRỊ RỦI RO TẠI CÁC QUỸ ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN	24
2.1. Khái quát về rủi ro, quản trị rủi ro	24
2.1.1. Rủi ro	24
2.1.2. Khái niệm quản trị rủi ro	28
2.2. Quỹ đầu tư phát triển địa phương	30
2.2.1 Khái niệm Quỹ đầu tư.....	30
2.2.2. Quỹ đầu tư phát triển địa phương	30
2.3. Nội hàm của quản trị rủi ro tại quỹ đầu tư phát triển	35
2.3.1. Xây dựng kế hoạch quản trị rủi ro	36
2.3.2. Nhận diện rủi ro	37
2.3.3. Phân tích và đánh giá rủi ro	39
2.3.4. Xử lý rủi ro	42
2.3.5. Giám sát rủi ro và báo cáo	43
2.4. Các yếu tố tác động đến quản trị rủi ro	45
2.4.1. Vai trò của ban lãnh đạo	47
2.4.2. Cơ cấu tổ chức và cơ chế vận hành của doanh nghiệp.	48
2.4.3. Văn hóa doanh nghiệp	49

2.4.4. Nguồn nhân lực.....	50
2.4.5. Yếu tố công nghệ thông tin (CNTT).....	51
2.4.6. Khách hàng	52
2.5. Kinh nghiệm quản trị rủi ro của một số Quỹ đầu tư phát triển ở Việt Nam	53
2.5.1. Quỹ PYN (Mutual Fund Elite) và IDG (IDG Ventures Vietnam)	53
2.5.2. Quỹ Đầu tư Phát triển tỉnh Bắc Giang.....	58
2.5.3. Quỹ đầu tư phát triển Hà Nội	60
2.5.4. Quỹ Đầu tư Phát triển tỉnh Thái Nguyên.....	63
Chương 3: ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN NGHIÊN CỨU VÀ THIẾT KẾ QUY TRÌNH NGHIÊN CỨU	67
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu	67
3.1.1. Một số đặc điểm tự nhiên, kinh tế và xã hội tỉnh Bắc Ninh	67
3.1.2. Quỹ Đầu tư Phát triển (QĐTPT) Bắc Ninh	72
3.2. Thiết kế quy trình nghiên cứu	76
3.2.1. Quy trình nghiên cứu	76
3.2.2. Mô hình nghiên cứu	77
3.2.3. Kích thước mẫu nghiên cứu.....	78
3.2.4. Lựa chọn mẫu	79
3.2.5. Thiết kế thang đo	79
3.2.6. Phương pháp khảo sát.....	80
3.2.7. Phương pháp xử lý, phân tích số liệu	80
Chương 4: THỰC TRẠNG QUẢN TRỊ RỦI RO TẠI QUỸ ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN TỈNH BẮC NINH	84
4.1. Thực trạng Quản trị rủi ro của Quỹ Đầu tư Phát triển tỉnh Bắc Ninh.....	84
4.1.1. Xây dựng kế hoạch quản trị rủi ro	84
4.1.2. Nhận diện rủi ro	88
4.1.3 Phân tích và đánh giá rủi ro	94
4.1.4. Xử lý rủi ro	100
4.1.5. Giám sát, tư vấn và báo cáo.....	110
4.2. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản trị rủi ro.....	113

4.2.1. Thống kê mô tả các yếu tố ảnh hưởng đến quản trị rủi ro của Quỹ Đầu tư Phát triển tỉnh Bắc Ninh	113
4.2.2. Kiểm định độ tin cậy của thang đo thông qua hệ số tin cậy Cronbach's Alpha trong phân tích các yếu tố ảnh hưởng tới hoạt động quản trị rủi ro.....	115
4.2.3. Phân tích yếu tố khám phá EFA	116
4.2.4. Kết quả của mô hình	118
4.2.5. Kiểm định giả thuyết nghiên cứu.....	120
4.2.6. Thảo luận kết quả hồi quy	124
4.3. Đánh giá hoạt động quản trị rủi ro tại Quỹ Đầu tư Phát triển tỉnh Bắc Ninh....	126
4.3.1. Kết quả đạt được	126
4.3.2 Hạn chế trong hoạt động quản trị rủi ro.....	127
4.3.3 Nguyên nhân của những hạn chế	128
Chương 5: CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN VÀ CÁC GIẢI PHÁP CẢI THIỆN HOẠT ĐỘNG QUẢN TRỊ RỦI RO TẠI QUỸ ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN TỈNH BẮC NINH	130
5.1. Chiến lược phát triển của Quỹ	130
5.1.1. Hoàn thiện và nâng cao chất lượng nhân lực.....	130
5.1.2. Bổ sung và hoàn chỉnh hệ thống các quy chế, quy trình nghiệp vụ	131
5.1.3. Thiết lập quan hệ với các tổ chức tài chính trong và ngoài nước để khai thác các nguồn vốn	131
5.1.4. Chủ động khai thác các đối tượng sử dụng vốn mới có hiệu quả, phù hợp với xu thế hỗ trợ và phát triển doanh nghiệp, tạo lập giá trị xã hội.....	131
5.1.5. Mở rộng hoạt động đầu tư trực tiếp	135
5.1.6. Bổ sung danh mục đầu tư trực tiếp và cho vay giai đoạn 2016- 2020 và 2021-2025 đối với một số đối tượng doanh nghiệp nhỏ và vừa, ban hành quy chế, quy trình cho vay đối với các đối tượng doanh nghiệp này, đồng thời bổ sung nguồn vốn cho vay doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	138
5.1.7. Xây dựng và áp dụng hệ thống xếp hạng tín dụng khách hàng.....	138
5.2 Giải pháp cải thiện hoạt động quản trị rủi ro đối với Quỹ Đầu tư Phát triển tỉnh Bắc Ninh	139
5.2.1. Tăng cường nhận thức về quản trị rủi ro	139

5.2.2. Cải thiện hoạt động quản trị rủi ro đối với từng lĩnh vực kinh doanh của Quỹ.....	139
5.2.3. Xây dựng hệ thống cảnh báo sớm để giảm thiểu rủi ro.....	142
5.2.5. Nâng cao chất lượng công tác kiểm tra, giám sát cả trước, trong và sau khi cho vay, đầu tư trực tiếp và bảo lãnh tín dụng kết hợp với công tác kiểm toán định kỳ.	144
5.2.6. Gia tăng đầu tư công nghệ và chú trọng công tác thu thập thông tin, lưu trữ và khai thác thông tin để phục vụ cho việc phân loại, đánh giá và đo lường rủi ro để cải thiện hoạt động quản trị rủi ro.....	144
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	147
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH CÔNG BỐ CỦA TÁC GIẢ	152
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	153

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Viết tắt	Tiếng Anh	Tiếng Việt
ANOVA	Analysis of variance	Sử dụng phân tích phương sai
CFA	Confirmatory factory analysis	Phân tích nhân tố khẳng định
EFA	Exploratory factory analysis	Phân tích nhân tố khám phá
FMEA	Failure modes, effects and effect analysis	Phân tích cách thức sinh ra sai sót, Hậu quả và độ nguy kịch
KMO	Kaiser – Meyer - Lolkin	Hệ số kiểm định độ phù hợp của mô hình EFA
HAZOP	Hazard and operability analysis	Phương pháp phân tích các mối nguy và khả năng vận hành
CP		Chính phủ
CNTT		Công nghệ thông tin
DNNVV		Doanh nghiệp nhỏ và vừa
ĐTXD		Đầu tư xây dựng
GPMB		Giải phóng mặt bằng
NSNN		Ngân sách nhà nước
NQ		Nghị quyết
QĐTPT		Quỹ Đầu tư Phát triển
QĐ		Quyết định
QSDĐ		Quyền sử dụng đất
TNHH		Trách nhiệm hữu hạn
UBND		Ủy ban nhân dân

DANH MỤC BẢNG, BIỂU, HÌNH

Bảng 2.1. Ví dụ về ma trận rủi ro	40
Bảng 2.2: Năm mức điểm đánh giá, ước lượng rủi ro.....	41
Bảng 2.3: Đánh giá (ước lượng) 3 điểm cấp độ rủi ro	41
Bảng 2.4: So sánh mức độ tác động của các yếu tố đến quản trị rủi ro của các nghiên cứu khác nhau [105, tr.113].....	47
Bảng 2.5: Các cổ phiếu trong danh mục của PYN Elite tính tại thời điểm ngày 15/12/2016	54
Bảng 3.1: Dung lượng mẫu khảo sát	79
Bảng 4.1: Kết quả khảo sát đánh giá hoạt động xây dựng kế hoạch quản trị rủi ro của Quỹ Đầu tư Phát triển tỉnh Bắc Ninh.....	88
Bảng 4.2: Cho vay đầu tư 11 dự án cụ thể của Quỹ Đầu tư Phát triển tỉnh Bắc Ninh	92
Bảng 4.3: Kết quả khảo sát hoạt động nhận diện rủi ro của Quỹ Đầu tư Phát triển tỉnh Bắc Ninh.....	94
Bảng 4.4: Kết quả khảo sát về hoạt động phân tích và đánh giá rủi ro của Quỹ Đầu tư Phát triển tỉnh Bắc Ninh	100
Bảng 4.5: Số dư bảo lãnh tín dụng năm 2018	103
Bảng 4.6: Kết quả khảo sát hoạt động xử lý rủi ro của Quỹ Đầu tư Phát triển tỉnh Bắc Ninh	109
Bảng 4.7: Kết quả khảo sát hoạt động giám sát, tư vấn và báo cáo rủi ro của Quỹ Đầu tư Phát triển tỉnh Bắc Ninh	112
Bảng 4.8: Trị số trung bình kết quả khảo sát của các biến độc lập ảnh hưởng đến hoạt động quản trị rủi ro	113
Bảng 4.9: Cronbach's Alpha thang đo của các yếu tố ảnh hưởng đến hoạt động quản trị rủi ro	115
Bảng 4.10: Kiểm định KMO và Bartlett's Test của các yếu tố ảnh hưởng.....	117
Bảng 4.11: Tổng phương sai giải thích (Total Variance Explained) của các yếu tố ảnh hưởng hoạt động quản trị rủi ro của Quỹ.....	117
Bảng 4.12: Kết quả phân tích EFA các biến số ảnh hưởng đến hoạt động quản trị rủi ro (Ma trận xoay)	118
Bảng 4.13: Mô hình điều chỉnh qua kiểm định Cronbach Alpha và EFA	119